

Dansk resumé

Rekonstruktion af Osebergskibet – Form, konstruktion og funktion.

Osebergskibet fra 820 e. Kr. fremstår velbevaret i udstillingen på Vikingskipshuset i Oslo, men det var betydeligt medtaget efter opholdet i gravhøjen, da det blev udgravet i 1904. Det må derfor have været en krævende opgave at genopstille og udstille skibet i en samlet form.

I 1987 blev en fuldskalarekonstruktion, *Dronningen*, bygget efter tegninger af det udstillede skib. Skibet forliste under de første afprøvende sejladser, hvilket gav anledning til mange spørgsmål om skibets oprindelige form og sødygtighed.

Dette forskningsprojekts formål har været at rekonstruere Osebergskibets form og konstruktion for at kunne udlede skibets oprindelige funktion og sejlegenskaber.

I nærværende arbejde er Osebergskibets skrogform rekonstrueret i en model, hvor der er taget højde for alle revner, flækker og deformationer. Arbejdet har vist, at Osebergskibet er udstillet med mange afgørende deformationer i form og konstruktion, hvilket der ikke var kompenseret for i de tegninger, der blev anvendt til bygningen af *Dronningen*.

Den nye rekonstruktion har ført til væsentlige ændringer i skrogformen. Skibet har oprindeligt været bredere over vandlinjen og fyldigere i undervandsskroget. En hydrodynamisk undersøgelse af en model af den nye rekonstruktion og en model af *Dronningen* viste, at den nye skrogform har større stabilitet og bedre sejlegenskaber end *Dronningen*.

I 2012 blev *Saga Oseberg* bygget efter nye rekonstruktionstegninger af Osebergskibet. Den første afprøvning for sejl blev gennemført efter samme retningslinjer, som traditionelle norske råsejlsriggede Nordlandsbåde og Åfjordsbåde anvender. *Saga Oseberg* manøvrerede dårligt, og der blev sat spørgsmålstejn ved den nye rekonstruktions troværdighed.

Skibet blev derefter afprøvet med en anden indgangsvinkel, hvor de bevarede rigspor og konstruktionsdetaljer blev anvendt analytisk til at udlede, hvordan skibet blev sejlet oprindeligt. Denne metode førte til betydelig bedre sejlegenskaber.

De forskellige resultater fra afprøvningserne tydeliggjorde, at indgangsvinkel og forforståelse påvirker resultatet. Dette er afgørende for, hvordan rekonstruktionen evalueres, og i sidste ende for hvordan det arkæologiske fund tolkes.

Nærværende forskningsprojekt har påvist, at Osebergskibet i modsætning til tidligere tolkninger var teknisk avanceret og yderst sødygtigt.